

„Az összefogás tényleg hatalmas dolgokra képes”

Gyönyörű zöld környezet. Fehéren csillogó falú, új épületek mindenütt. Több száz, hangos és mosolygós önkéntes zivaja hallik mindenhol – a házak között, az ebédlőből, a tó felől... A helyszín Hatvan, a Bátor Tábor. Épp a nyári táboroztató önkéntesek felkészítő hétvégéje zajlik. Itt beszélgettünk a tábor orvosával, Dr. Békési Andreával.

■ LÁNCZI LEVENTE, 2013.

Hogyan emlékszik vissza a debreceni klinikán eltöltött évekre?

Egyetemi tanulmányaimat és a pályám kezdeti éveit töltöttem Debrecenben, szülővárosomban. Nagyon sokat tanultam ott, a stabil szakmai alapokat a klinikán sajátítottam el, hálás vagyok érte, hogy ott dolgozhattam. De azt is éreztem, hogy váltanom kell. Nem az én világom az egyetemi karrier. Így kerültem a klinikáról Budapestre, a Bethesda Kórházba, ahol nagyon jól éreztem magamat, a megújuló egyházi kórházban kiváló csapat állt össze. Debrecenbe, ha ritkán is, de szívésen megyek, örömmel látom, ahogyan fejlődik a város.

Ha visszaemlékszik a diplomaosztóra, amikor éppen a hippokratészi esküt mondta, akkor hogyan képzelte el magát pár évvel, évtizeddel később?

Jó kérdés. A diplomaosztón egészen biztosan nem gondoltam azt, hogy egyszer majd súlyos beteg gyermekek számára létrehozott táborban leszek vezető orvos, vagy, hogy szakácskönyvet írok - ezt végképp nem gondoltam volna. Azonban abban biztos voltam, hogy valami jót szeretnék tenni, gyerekekkel foglalkozni. Olyan környezetben, ahol kialakulhat az igazi orvos-beteg kapcsolat, ahol követhetem a gyerekeket, terápiás kapcsolatot alakíthatok ki a családokkal. Így kerültem a gyermekonkológiára, és így lettem gyermekonkológus.

Most mégis egy táborban beszélgetünk egy napfényes tavaszi délutánon, nem pedig egy kórházi osztályon. Hogyan alakult ez így? Mi a Bátor Tábor rövid története?

Onnan indítanám, hogy már pályám kezdetén is szerveztünk táborokat beteg gyermekeknek a klinikai csapattal. Ez persze egészen más volt, mint a mostani. Az osztály lelkes munkatársaival és kb. 25 daganatos beteg gyerekekkel utaztunk el Bükkszentkeresztre pár napra. Sokat játszottunk, kirándultunk, táborfüzet raktunk, de azért más körülmények között, mint itt: például minden este csak öt gyerek zuhanyzásához volt elegendő meleg víz, reggel és este a nővérekkel együtt kentük a vajás kenyeret. De nyilvánvaló volt, hogy így is nagyon sokat jelentett mind a gyerekek, mind a mi számunkra az, hogy kiszakadhattak a kórházi vagy az otthoni hétköznapi életből, mi is másképpen voltunk velük együtt, és ez később jól hatott a kórházi kapcsolatunkra is. Nagyon szép emlékeket őrzök ebből az időből.

Mikor is történt mindez?

1990 környékét írtuk akkoriban.

És a folytatás?

Később tudomást szereztem egy írországi táborról, ez a számunkra is mintaként szolgáló Barretstown Gang Camp. Ide először öt kis

betegemmel mentem önkéntes kísérőként 1997-ben, majd azóta is, szinte minden évben visszatérek önkéntes orvosként. A '90-es évek végén egyre több magyar gyermek és önkéntes utazott ki, ezután született meg az elhatározás, hogy hozzunk létre itthon egy ilyen tábor. Az akkori alapítók, 9 fiatal orvos, pedagógus, pszichológus rengeteget dolgozott a modell kialakításán, nagyon komoly munkát végeztek, igyekeztem támogatni őket. 2002-ben kerültem a Bátor Tábor Alapítvány kuratóriumába, ekkor még a Bethesda Kórházban dolgoztam. Aztán 2007-ben, amikor éppen GYES-en voltam, megtalált a felkérés egy heti egy napos orvos igazgatói munkavégzésre az alapítványnál, először csak egy évre. Ennek nem tudtam ellenállni, örömmel elvállaltam, aztán egyre több lett a feladat, ami teljes munkaejét kívánt. Így lettem a Bátor Tábor orvosa, hivatalosan orvosigazgató.

Dolgoznak a táborban orvostanhallgatók is?

Én magam külsőként oktatok a Semmelweis Egyetemen kommunikációt. Természetesen azokon az órákon szóba kerül a Bátor Tábor is, sokan érdeklődnek is a diákok közül. Egyetemi hallgatók „cimboraként” vehetnek részt a táborban. Ez kiváló lehetőség arra az orvostanhallgatók vagy más szakmák hallgatói számára is, hogy megismerhessék a beteg gyermekeket, mindennapjaikat, örömeiket, problémáikat és a tábor módszerét, a terápiás rekreációt. Volt olyan önkéntesünk, aki előbb cimboraként volt itt, majd évekként később én biztattam, hogy fiatal szakorvosként vegyen részt a tábor működtetésében.

Miben más az itteni munka, mint a kórházi?

Ha körülnéznünk, ez egyáltalán nem úgy néz ki, mint egy kórház, azonban az elvégzendő munka, a fegyelem és a higiénés követelmények igazából nem sokban különböznek egy kórházi osztályétól. Az igazi különbség a körülvevő közeg. Jó egy olyan rendszerben dolgozni, ami bizalmon alapul, ahol biztonságosak a keretek, ahol mindenki tudja a feladatát, a munkájáról folyamatos visszajelzést kap. Ez nemcsak magabiztosságot ad a kollégáknak az itteni munkavégzéshez, hanem visszatérve a munkahelyükre maguk is felismerhetnek igényeket és lehetőségeket, amiknek a megváltoztatásával máris javíthatnak a munkakörülményeiken. Jó egy ilyen szép, rendezett tábori környezetben tevékenykedni, ahol a beteg gyermekek is más arcukat mutatják. Az itt eltöltött tíz nagyon intenzív nap után energiával feltöltődve és tele életkedvvel térnek vissza önkénteseink családjaikhoz, munkájukhoz.

Említette a kórházi körülményeket. Van labor és sterilszoba is?

Szakorvosok, szakápolók dolgoznak önkéntesként a táborban, ők biztosítják a szakmai tudást. A Hatvani Kórházzal van megállapodásunk a laboratóriumi vizsgálatokat illetően. Alapfokú újraélesztést, defibrillátor használatot még alapítványi irodai munkatársainknak is oktatunk évente, így törekszünk a legmagasabb egészségügyi biztonságra a felnőtt önkéntes napokon, támogatói rendezvényeken is, amikor „hivatalból” nincs orvos a helyszínen.

A gyerekek számára a turnusok alatt a szubintenzív szintig mind eszközben, mind szakembergárdában nyújtani tudjuk ugyanazt az

ellátási színvonalat, mint bármelyik kórházi osztály, szakmai protokollok betartásával, pontos dokumentációval dolgozunk, nemzetközi minőségbiztosítási rendszert működtetünk. Így a gyerekek teljes biztonságban élhetik át azokat a csodálatos élményeket, amit a tábor nyújtani tud.

Gondolom számos ilyen története van...

Igen, az itteni élet valóban különleges és szemléletformáló. Még Írországból értem át sok évvel ezelőtt azt, hogy egy lázas, neutropeniás kisfiú - azaz akinek nagyon alacsony a fehérvérsejtszáma, és ezáltal fogékony fertőzésekre - ugyanúgy játszott, élvezte a tábor, mintha egészséges volna. A lázas neutropeniától, a fertőzéstől kórházban is tartunk, hiszen rövid idő alatt akár életveszélyessé is válhat a beteg állapota. Én meg azt láttam, hogy ez a kisfiú ugrál, szaladgál a többiekkel, részt vesz a programokon, közben rendszeresen bejön az orvosi épületbe lázat mérni, az intravénás antibiotikumot megkapni. Ez döbbenett rá, hogy minden részletre odafigyelve, a háttérrel nagyon jól megszervezve, lehet ezt a szakmát így is művelni, szabad környezetben, biztonságosan. Ahogyan egyszer nagyon találóan megjegyezték rólunk: magaskötélpályára alkalmazott gyermekgyógyászat ez.

Ha jól tudom, immár nem csak beteg gyermekeknek szerveznek táborokat. Mi jelenleg a tábori repertoár?

A „klasszikus” nyári tábor jelenti a fő programokat, melyek 6 turnusban zajlanak a nyár folyamán. Ez 2008 óta már nem csak magyar, hanem cseh, szlovák és lengyel gyerekek számára is elérhető. Az őszi Családi Táborokat olyan családok számára szervezzük, ahol 7 éven aluli beteg gyermek van, valamint van tavasszal két Testvér Táborunk, ahová a beteg gyerekek egészséges testvéreikkel jönnek el hozzánk. Az idei évtől szervezünk táborot olyan gyászoló családoknak is, akik betegségben elveszítették gyermeküket, ez a Lélekmadár Tábor.

Hogyan lehet részt venni, önkénteskedni a táborban?

Egy többlépcsős kiválasztási és képzési folyamaton kell végigmenni a jelentkezőknek. A legtöbb önkéntesünk cimbor, azaz olyan segítő, aki közvetlenül foglalkozik a gyerekekkel a táborban. Említettem az egészségügyi stábot, akik képzett egészségügyi szakorvosok, nővérek, dietetikusok, valamint van a háttér csapat, amely feladata a tervezés, fejlesztés, szervezés, irányítás, logisztika, szállítás, beszerzés, adminisztráció, üzemeltetés. Megjegyezném, hogy ez egy olyan hely, ahol mindenki tud segíteni. Ha nem önkéntesként, akkor bármilyen adománnyal, felajánlással: lehet ez akár a honlapon felsorolt bármilyen tárgyi adomány, adó 1%, személyes kis értékű felajánlás vagy nagy cégek támogatása. Mindenki más-hogy tud segíteni, és mi mindenfajta segítségnek nagyon örülünk és köszönjük. Az összefogás tényleg hatalmas dolgokra képes. Önkénteseink, támogatóink rendszeresen részt vesznek például futóversenyeken, ahol több millió forintot gyűjtöttek már össze a Bátor Tábornak.

Úgy gondolom, hogy ami itt történik, az jóval több annál, mint beteg gyermekek táboroztatása...

Igen, évente több száz önkéntes viszi szerte az országban és a határon túl is a tábor hírét és az itt tapasztalt szemléletet. Remélem, egy apró lépéssel mi is hozzájárulhatunk egy jobb társadalom kialakításához.

Interjúnk a Debreceni Egyetem alumni magazinjában jelenik majd meg, amit az összes végzős hallgató megkap majd. Nekik üzenne-e valamit?

Szeressék amit csinálnak, bízzanak magukban és bízzanak az emberekben.